

Adı-Soyadı: Okul No:

1. SORU (18 Puan)	2. SORU (25 Puan)	3. SORU (15 Puan)	4. SORU (15 Puan)	5. SORU (12 Puan)	6. SORU (15 Puan)	ALDIĞI PUAN
.....						

1)

Ailenin ortanca çocuğu olan Mehmet'in, görsele göre sahip olduğu rolleri nelerdir? Yazınız.

- **Abi**
- **Kardeş**
- **Evlat**

Atatürk Ortaokulunda 5. sınıfa giden Mehmet'in sınıfta sahip olabileceği roller nelerdir? Yazınız.

- **Öğrenci**
- **Sınıf başkanı**
- **Nöbetçi öğrenci**

2)

Merhaba, ben Olga. Rusya'dan katılıyorum. Kadınlarımızın giydiği uzun ve kalın askılı elbiseye sarafan denir. Bu elbise, Rus başlığı olarak bilinen kokoshnikle birlikte giyilmektedir. En eski bayramlarımızdan olan ve coşkuyla kutladığımız Maslenitsa, Türk kültüründeki baharın gelişinin kutlandığı Nevruz Bayramı'na benzemektedir. Düğünlerimizde kız tarafının evine giden damat, eğlence amaçlı bahşış ödemek zorundadır. Lahana, turşu, soğan gibi ürünler içeren vinegret salatası ve zeytin salatası Rusya'da en çok tercih edilen salata türleridir. Tolstoy, Dostoyevski, Çehov gibi edebiyat alanında yer edinmiş, dünyaca ünlü yazarlarımız vardır. Balalaika ve gusli önemli müzik aletlerimizdendir.

Olga'nın verdiği bilgilere göre Türk kültürü ile Rus kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? Yazınız.

Türk Kültürü ile Rus Kültürü Arasındaki Benzer Olanlar

- **Türk kültüründeki Nevruz Bayramı ile Rus kültüründeki Maslenitsa Bayramı birbirine benzemektedir.**
- **Her iki kültürdeki düğünlerde bahşış verme geleneği birbirine benzemektedir.**

Türk Kültürü ile Rus Kültürü Arasında Farklı Olanlar

- **Rus kıyafet kültüründe yer alan sarafan ve kokoshnik, Türk kültürü ile farklılık göstermektedir.**
- **Rus yemek kültüründe olan vinegret salatası ve zeytin salatası, Türk kültürü ile farklılık göstermektedir.**
- **Rus müzik kültüründe bulunan Balalaika ve gusli adlı müzik aletleri, Türk kültürü ile farklılık göstermektedir.**

- 3) Ülkemize yurt dışından turizm amaçlı birçok misafir gelmektedir. Bizler, kültürümüzün önemli bir değeri olan Türk misafirperverliği gereği ülkemize gelen misafirleri dil, din, renk ayrımı yapmadan saygı ve sevgiyle karşılarız. Misafirperverliğimizden ve kültürel saygımızdan etkilenen bu misafirlerin bir kısmı ülkemize yerleşmeyi tercih etmektedir. Bu durum ülkeler arası etkileşimi artırır. Milletler arasındaki ön yargıları ortadan kaldırarak bir arada mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşamamız için ortam sağlar.

Verilen metinde turizmin hangi faydalarına vurgu yapılmıştır? Yazınız.

Turizm, Türk kültürünü turistlere tanıtarak turistlerdeki ön yargıların kırılmasına, birlik ve beraberlik duygularının artmasına katkı sağlamaktadır.

- 4) Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinde meydanlara, cami ve çeşme yanlarına yardımlaşma amaçlı sadaka taşı konurdu. İhtiyaç sahiplerine yardım etmek isteyenler bu taşın içine para bırakırdı. Böylece ihtiyaç sahibi kişiler gecenin geç saatlerini bekler, kimseye görünmeden ihtiyacı kadar olan parayı bu taşın içinden alırdı. Böylece ihtiyaç sahibi kişiler incinmemiş olur ve yapılan hayır amacına ulaşırdı.

Buna göre sadaka taşı uygulamasının hangi aşaması ihtiyaç sahibi kişilerin incinmesini önlemektedir? Yazınız.

İhtiyaç sahibi kişilerin gece geç saatlerde kimseye görünmeden ihtiyacı kadar parayı alabilmesi aşaması

- 5) Ülkemizde toplumsal yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine yönelik çalışmalar, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları ülkemizin her yerinde faaliyet göstermektedir. Sivil toplum kuruluşları ise kurulduğu bölgede sosyal yardım çalışmaları düzenlemenin yanı sıra ülke genelinde de faaliyetler yürütür.

Sosyal yardımlaşma faaliyetlerinde bulunan sivil toplum kuruluşlarına üç tane örnek yazınız.

Mehmetçik Vakfı, LÖSEV, Türk Kızılay

6)

E	Ev	B	Banka	P	Park	C	Cami	Çınar'ın Evi
H	Hastane	O	Okul	S	Sığınak	A	Acil Toplanma Alanı	

Çınar'ın evinin binalara göre göreceli konumunu kısaca yazınız.

Çınar'ın evi bankanın doğusunda ve sığınak-
ğın güneyindedir.

Çınar'ın evinin cadde ve sokaklara göre göreceli konumunu kısaca yazınız.

Çınar'ın evi, Hülya Sokağı ile Derya Caddesi'nin kesiştiği yerdedir.

Adı-Soyadı: Okul No:

1. SORU (25 Puan)	2. SORU (10 Puan)	3. SORU (10 Puan)	4. SORU (10 Puan)	5. SORU (10 Puan)	6. SORU (15 Puan)	7. SORU (20 Puan)	ALDIĞI PUAN
.....							

- 1) Ortaokul 5. sınıf öğrencisi olan Yunus, sabah yatağından kalktıktan sonra yüzünü yıkadı ve yatağını düzeltti. Annesi, babası, babaannesi ve küçük kardeşiyle kahvaltısını yaptıktan sonra okul servisine binip okula gitti. Derste öğretmenini dikkatli bir şekilde dinledi. Okulun çevre koruma kulübünün faaliyetlerine üye olarak katıldı. Okuldan eve okul servisiyle dönen Yunus, arkadaşlarıyla dışarıda oyun oynamak için annesinden izin istedi. Ona izin veren annesi akşam geç kalmamasını söyledi. Arkadaşlarıyla parkta oyun oynayan Yunus, akşam ezanı okunduğunda eve döndü.

Verilen parçada Yunus, gün boyunca hangi gruplarda hangi rollere sahip olmuştur? Yazınız.

Dâhil Olduğu Grup	Dâhil Olduğu Gruptaki Roller
Aile	Evlat, torun, abi
Okul servisi	Yolcu
Sınıf	Öğrenci
Çevre Koruma Kulübü	Üye
Arkadaş	Arkadaş

- 2) Üstlendikleri roller, bireylere birçok görev ve sorumluluk yüklediği gibi aynı zamanda haklar da tanımaktadır. Yasal veya toplumsal olarak bireylere tanınan yetki ve kazanımlara hak denir.

Buna göre evdeki haklarımıza iki tane örnek yazınız.

- Kendimize ait odamızın olması
 - Ailemiz ile ilgili konularda fikirlerimizin alınması
- Sağlıklı bir birey olmak için uygun bir ortamın sağlanması

- 3) Bir milletin tarih boyunca meydana getirdiği maddi ve manevi değerler bütününe kültür denir. Kültür, bir toplumu millet yapan ve diğer milletlerden ayıran önemli özelliklerdir. Farklı milletler arasında kültürel olarak farklılıklar olsa da bazı kültürel unsurlar benzerlik gösterebilir. Kendi kültürümüz nasıl bizim için önemli ise farklı milletlerin kültürü de onlar için önemlidir. Bu durumda farklı kültürlerle saygı göstermemiz gerekmektedir.

Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini açıklayınız.

Kültürel özelliklere saygı duymak, farklı toplumların barış içinde bir arada yaşamasını kolaylaştırır. Her bireyin ve topluluğun değerlerini anlamak ve kabul etmek, ön yargıları azaltarak empatiyi güçlendirir. Bu saygı, insanlar arasında güven ve iş birliğini artırır, çatışma ve ayrımcılığı önler. Kültürel çeşitliliğin zenginlik olarak görülmesi ve farklılıkların birleştirici güç olarak kullanılması, toplumsal birlik ve beraberliği güçlendirir. Sonuç olarak kültürel çeşitliliğe saygı göstermek, daha uyumlu ve huzurlu bir toplumun temelini oluşturur.

4)

Almanya'da muharrem ayı münasebetiyle aşure dağıtıldı

"... Almanya'da T.C. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı camilerde muharrem ayı münasebetiyle birçok ürünün aynı zamanda pişirilmesi ile oluşan aşure dağıtıldı. Bu etkinliğe başta Almanlar olmak üzere birçok milletten insan ilgi gösterdi. Düzenlenen bu etkinlik, birçok kültürden insanın birlik ve beraberliğine uygun ortam oluşturdu. Bu etkinlik sayesinde birçok millet ve kültürün bir araya gelmesi, farklı ürünlerin aynı zamanda bir araya gelip güzel bir lezzet oluşturması gibi kültürel bir tat ve zenginlik sağlamıştır."

Buna göre Almanya'da muharrem ayında aşure dağıtılmasının faydaları neler olmuştur? Yazınız.

Farklı kültürlerden insanları bir araya getirerek toplumsal birlik ve beraberliği güçlendirmiştir. Kültürel zenginlik ve hoşgörü artarken, insanlar arasındaki bağlar kuvvetlenmiştir.

- 5) Asrın felaketi olarak adlandırılan, 6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş merkezli ve birçok ilimizi etkileyen deprem, milletçe yaşadığımız büyük felaketlerdendir. Bu felaket karşısında halkımız tek yürek olup depremzedelerin yaralarını sarmaya çalışmış, maddi ve manevi yardımlar yaparak depremzedelere her türlü desteği sağlamaya gayret etmiştir.

Bu olay Türk milletinin hangi duygulara sahip olduğunu göstermektedir? Yazınız.

6 Şubat 2023'te yaşanan bu deprem; Türk milletinin vefa, kardeşlik, merhamet, dayanışma ve yardımlaşma duygularını en güçlü şekilde ortaya koymuştur.

- 6) Türk Kızılay ve belediyelerin başlattığı "Kıyafet Dönüşüm Projesi" ile çöpe atılacak kıyafetler, vatandaşlar tarafından bu kutulara atılır. Bu ürünlerin geri dönüşümünden elde edilen gelir barınma, gıda, giyim ve eğitim desteği gibi faaliyetlere kaynak oluşturmaktadır.

Bu bilgiden hareketle Türk Kızılayın sosyal yardımlaşma ve dayanışmaya sağlayacağı bireysel ve toplumsal katkılar neler olabilir? Üç tanesini yazınız.

- Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.
- Sosyal bağları güçlendirir.
- Toplumsal birlik ve beraberlik güçlenir.

- 7) Yaşadığınız ilin göreceli konumunu yazınız.

Komşu İllere Göre Göreceli Konumu

Yaşadığım il olan Konya'nın kuzeyinde Ankara ve Eskişehir; doğusunda Aksaray ve Niğde; güneyinde Mersin, Karaman ve Antalya; batısında ise Isparta ve Afyonkarahisar bulunmaktadır.

Su Kaynaklarına Göre Göreceli Konumu

Ülkemizin ikinci büyük gölü olan Tuz Gölü ile sınırimız vardır. Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü olan Beyşehir Gölü de ilimiz sınırları içinde yer almaktadır.

Yeryüzü Şekillerine Göre Göreceli Konumu

Konya'nın yeryüzü şekilleri genellikle geniş düzlükler ve ovalardan oluşur. Türkiye'nin en büyük kapalı havzası olan Konya Ovası, ilin en belirgin coğrafi özelliğidir.

Tarihî-Doğal Güzelliklere Göre Göreceli Konumu

Çatalhöyük Antik Kenti, Mevlana Türbesi, Aladdin Camii, İnce Minareli Medrese ve Karatay Medresesi tarihî yerlerindendir. Yerköprü Şelalesi ise doğal güzelliklerinden biridir.

Adı-Soyadı: Okul No:

1. SORU (10 Puan)	2. SORU (10 Puan)	3. SORU (10 Puan)	4. SORU (10 Puan)	5. SORU (10 Puan)	6. SORU (10 Puan)	7. SORU (10 Puan)	8. SORU (10 Puan)	9. SORU (10 Puan)	10. SORU (10 Puan)	ALDIĞI PUAN
.....										

1) 5. sınıf öğrencisi olarak dâhil olduğunuz grupları ve bu gruplardaki rollerinizi tabloya yazınız.

Grubun Adı	Gruptaki Rolüm
Sınıf	Öğrenci
Aile	Evlat
Okul futbol takımı	Kaleci
Müzik kulübü	Solist

2) Toplumsal hayatımızı oluşturan gruplardan biri de arkadaş grubudur. Arkadaşlarımızla oyun oynar, ders çalışır, sanat ve spor etkinliklerine katılırız. Böylelikle nitelikli ve eğlenceli vakit geçiririz.

Arkadaş grubunda sahip olduğumuz rol ile bu role ilişkin hak ve sorumluluklarınız nelerdir? Yazınız.

Rolüm: Oyun arkadaşı

Hakkım: Oyun alanı, spor salonu ve laboratuvar gibi alanlardan faydalanabilmek

Sorumluluğum: Oyun oynarken kurallara uymak

3) “Merhaba, ben Efe. Daha çok Denizli, Aydın ve İzmir çevresinde oynanan zeybek adlı oyunumuzda cepken dediğimiz, gömlek üstüne giyilen ve üzeri işlemeli bir kıyafet giyeriz. Su üzerine yağlı boya ile desen verdiğimiz ve bu desenleri kâğıda geçirdiğimiz ebru sanatı geçmişten günümüze kadar gelmiştir. Kare şeklinde kesilen ince hamurların içine kıyma koyularak yapılan Kayseri mantısı meşhurdur.”

Efe’nin verdiği bu bilgilerde Türk kültürünün hangi unsurlarına değinilmiştir? Yazınız.

- Halk oyunları
- Giyim (Kıyafet)
- El sanatları
- Yiyecekler

4) Türk kültürünü ve âdetlerini yansıtan, kuşaktan kuşağa aktarılan çeşitli geleneksel çocuk oyunlarımız vardır. Bu oyunlarımızdan dört tanesini yazınız.

- Mangala
- Körebe
- İstop
- Üçtaş

5) Farklı kültürel özelliklere neden saygı gösterilmelidir? Düşüncelerinizi iki cümleyle ifade ediniz.

Kültürel özelliklere saygı duymak, toplumsal birlik ve beraberliği geliştirir. Toplumda ve toplumlar arasında barış ve istikrarın artmasına katkı sağlar.

- 6) Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinde meydanlara, cami ve çeşme yanlarına yardımlaşma amaçlı bir, birbuçuk metre yüksekliğinde silindirik bir taş konurdu. İhtiyaç sahiplerine yardım etmek isteyenler, bu taşın içine para bırakırdı. Böylece ihtiyaç sahibi kişiler gecenin geç saatlerini bekler, kimseye görünmeden ihtiyacı kadar olan parayı bu taşın içinden alırdı. Böylece ihtiyaç sahibi kişiler incinmemiş olur ve yapılan hayır amacına ulaşırdı.

Hakkında bilgi verilen bu yardımlaşma uygulamasının adı nedir? Yazınız.

Sadaka Taşı

- 7) Öğrencilere dürüstlük, yardımlaşma gibi tutum ve davranışları kazandırmak amacı ile "İtimat Bakkaliyesi" projesi başlatıldı. Atatürk Ortaokulunda öğrenim gören ve ihtiyacı olan öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması için 3 Ekim 2024 tarihinden itibaren öğretmen, öğrenci ve veli iş birliği ile okulda "İtimat Bakkaliyesi" açıldı. Proje kapsamında evde hazırlanan pasta ve kekler, bakkaliyenin tezgâhına konuldu. Herhangi bir görevlinin bulunmadığı bakkalda alışveriş yapan öğrenciler, aldıkları ürünlerin ücretlerini sadaka kutusuna koydular.

Parçaya göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Ne düzenlenmiş?:	İtimat Bakkaliyesi Projesi
Neden düzenlenmiş?:	Öğrencilere dürüstlük ve yardımlaşma tutum ve davranışlarını kazandırmak
Nerede düzenlenmiş?:	Atatürk Ortaokulunda
Ne zaman düzenlenmiş?:	3 Ekim 2024'ten itibaren
Kim düzenlemiş?:	Öğretmen, öğrenci ve veliler

- 8) Ülkemizde toplumsal yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine yönelik çalışmalar, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülmektedir.

Eğitim ve sağlık alanında faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarına örnek yazınız.

Eğitim Alanında STK

Türk Eğitim Vakfı

Sağlık Alanında STK

LÖSEV

- 9) Göreceli konumu belirlerken hangi bilgiler kullanılmaktadır? Yazınız.

- Komşu iller
- Yeryüzü şekilleri
- Doğal güzellikler
- Tarihî mekânlar

- 10) Aşağıda verilen haritadan hareketle Antalya'nın göreceli konumu hakkında bilgi veriniz.

- 6 ile kara sınırı bulunmaktadır.
- Akdeniz'in kuzeyinde yer alır.
- Batısında Muğla vardır.
- Burdur, Isparta ve Konya'nın güneyindedir.